

НОРМАТИВНИЙ СУПРОВІД ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ

***Воловик А.С., здобувач СВО «Бакалавр»*,
Полтавська державна аграрна академія***

Організація обліку на підприємстві вимагає налагодженої системи нормативно-правового забезпечення, що встановлює єдині правила ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності з метою гарантування і захисту інтересів користувачів обліково-звітної інформації. Не є винятком і суб'єкти малого підприємництва.

Особливість регламентації обліку і оподаткування малих підприємств в Україні є її двох варіантність. З одного боку, нормативні документи, що визначають концептуальні основи, напрями та принципи, згідно яких повинні вести облік всі підприємства, в тому числі і малі. З іншого боку, прийняті документи, які регламентують бухгалтерський облік лише на малих підприємствах [4].

Розглядаючи облік розрахунків за податками на малих підприємствах, слід зауважити і два варіанти системи оподаткування: загальна і спрощена.

Згідно з Податковим кодексом України, «спрощена система оподаткування, обліку та звітності – особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів на сплату єдиного податку з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності» [1]. Спрощена система оподаткування є однією з найбільш «дискусійних» та часто змінюваних складових податкової системи України.

Нормативним документом, спрямованим на створення спрощеної системи обліку і звітності малого підприємства, є наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження спрощеного плану рахунків». Цим наказом для суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб, які згідно з чинним законодавством є суб'єктами малого підприємства і

* Науковий керівник – Романченко Ю.О., к.е.н, доцент

складають фінансову звітність відповідно до норм П(С)БО 25 «Фінансовий звіт суб'єкта малого підприємництва», затверджено план рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єкта малого підприємства.

Спрощена система обліку і звітності – це комплекс процедур, пов'язаний зі спрощеним підходом до використання окремих елементів методу обліку (рахунки, подвійний запис, документація, оцінка, баланс і звітність) для безперервного та взаємопов'язаного відображення об'єктів обліку малого підприємства.

Господарський та Податковий кодекс України не містять окремих положень для малих підприємств. В них при узагальнено права та обов'язки підприємств, яким чином має здійснюватися облік та подання звітності (ч. 2 ст. 19 Господарського кодексу), які сфери діяльності держава має право контролювати та правила оподаткування. Все залежить від критеріїв якими характеризується підприємство які мають досить мінливий характер.

В Законі України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» вказано, що підприємство самостійно обирає форму бухгалтерського обліку як певну систему реєстрів обліку, порядку і способу реєстрації та узагальнення інформації в них з додержанням єдиних засад, встановлених цим Законом, та з урахуванням особливостей своєї діяльності і технології обробки облікових даних, затверджує правила документообороту, додаткову систему рахунків і реєстрів аналітичного обліку [2].

У Законі «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» зазначено, що до основних напрямів державної політики у сфері розвитку малого і середнього підприємництва в Україні належать:

- 1) удосконалення та спрощення порядку ведення обліку в цілях оподаткування;
- 2) запровадження спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності для суб'єктів малого підприємництва, що відповідають критеріям, встановленим у податковому законодавстві [3].

Аналіз нормативно-правових аспектів дає змогу стверджувати, що ведення обліку та розрахунків за податками потребує суворого дотримання вимог законодавства, порушення яких призводить до штрафних санкцій. Організація облікового процесу має тенденцію ускладнюватися постійними змінами, зокрема щодо критеріїв переходу підприємств на спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, ставок єдиного податку, форм податкової звітності.

Література.

1. Податковий кодекс України: затверджений Верховною Радою України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. Дата оновлення: 02.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (дата звернення: 05.05.2020).

2. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. Дата оновлення: 02.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 05.05.2020).

3. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 р. № 4618-VI. Дата оновлення: 02.04.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17> (дата звернення: 05.05.2020).

4. Хоча Н. В. Нормативно-правове забезпечення облікової системи малих підприємств. Глобальні та національні проблеми економіки: електронне наукове фахове видання. 2015. Вип. 5. С. 1048-1053. URL: <http://global-national.in.ua/archive/5-2015/213.pdf>.

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

***Волошина В.О., студентка*,
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка***

Створення і нормальне функціонування підприємств будь-якої форми власності неможливе без формування достатнього обсягу власного капіталу. Власний капітал утворюється за рахунок особистої участі власників у його формуванні. На сьогодні більшість підприємств мають недержавну форму

* Науковий керівник – Маренич Т.Г., д.е.н., професор